

ВІКТОРІЯ АРСЕНІВНА ЮЗВЕНКО

(11.08.1924 – 06.08.2015)

6 серпня 2015 року відійшла у вічність Вікторія Арсенівна Юзвенко — відомий український фольклорист-славіст, кандидат філологічних наук (1961), провідний науковий співробітник відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн (нині — відділ зарубіжної фольклористики) Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.

Вікторія Арсенівна народилася 11 серпня 1924 року в с. Ковалівка Немирівського району Вінницької області в родині агронома. У 1940 році вступила на філологічний факультет Київського державного університету, а після Другої світової війни поновила навчання вже в Чернівецькому університеті, який закінчила 1948 року.

Науковий шлях Вікторії Арсенівни розпочався з навчання в аспірантурі (1955–1958) в Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнографії АН УРСР (нині — Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України) під

керівництвом директора Інституту академіка М. Т. Рильського. Подальша її доля, а це понад 50 років активної плідної праці на ниві науки, була незмінно пов'язана із цією установою. Після закінчення аспірантури Вікторія Арсенівна обіймала посади молодшого наукового співробітника (1958), вченого секретаря Інституту (1960), старшого наукового співробітника (1964), завідувача відділу слов'янської фольклористики (1969–1987), провідного наукового співробітника відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн (2004–2008). У 1961 році захистила кандидатську дисертацію і видала монографію «Українська народна поетична творчість у польській фольклористиці XIX ст.».

Основним напрямом наукових пошуків Вікторії Арсенівни Юзвенко стала полоністика, зокрема українсько-польські фольклористичні взаємини. Чимало творчих зусиль було вкладено нею в налагодження зв'язків з профільними науковими установами і вченими всього слов'янського світу. Під її керівництвом

почалося інтенсивне історико-порівняльне вивчення проблем історії та теорії фольклору слов'янських народів, народнопоетичної творчості національних меншин України.

У своїх дослідженнях Вікторія Арсенівна багато уваги приділяла історії славистичної фольклористики, жанровій системі сучасного слов'янського фольклору, міжслов'янським фольклорним зв'язкам, слов'янській казковій епіці. За її участю та редакцією підготовлено понад двадцять монографічних видань, зокрема такі фундаментальні колективні праці, як «Розвиток і взаємовідношення жанрів слов'янського фольклору»; «Слов'янська фольклористика. Нариси розвитку. Матеріали»; «Національне та інтернаціональне в сучасному слов'янському фольклорі», і низку студій, присвячених проблемі вивчення народної творчості національних меншин в Україні.

Вікторія Арсенівна завжди вражала своєю нестримною творчою енергією, була одним з активних членів редколегії часописів «Слов'янське літературознавство і фольклористика», «Народна творчість та етнографія»,

заступником головного редактора щорічника «Слов'янський світ». Протягом багатьох років вона представляла українську науку на міжнародних форумах, була незмінним доповідачем Міжнародних з'їздів славистів, а також вченим секретарем Українського комітету славистів, почесним членом Комісії з дослідження слов'янського фольклору при Міжнародному Комітеті славистів. Особлива заслуга належить їй у підготовці та проведенні IX Міжнародного з'їзду славистів (Київ, 1983).

Надзвичайно багато сил і часу Вікторія Арсенівна приділяла вихованню наукової зміни, опонувала на захистах кандидатських дисертацій. Вона створила в Україні наукову школу в галузі славистичної фольклористики, зробила значний внесок у наукове забезпечення та організацію польових експедиційних досліджень.

Вікторія Арсенівна Юзвенко назавжди залишиться в пам'яті колег взірцем доброзичливості, товаришкості, щирості, людської доброти та гармонії, а також жертовного служіння українській науці. Вічна пам'ять.